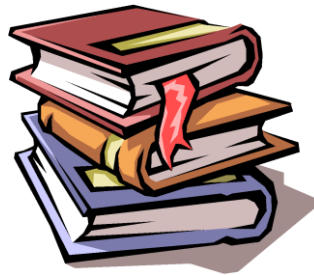

Bekkjarnámskrá
Grunnskóla Hornafjarðar
2023 - 2024

3. bekkur

Efnisyfirlit

Lykilhæfni.....	3
Grunnþættir menntunar.....	4
Námsaðlögun	4
Leiðsagnarnám.....	4
Íslenska	6
Stærðfræði.....	14
Samfélagsgreinar.....	18
Lífsleikni	21
Náttúrufræði.....	22
Erlend tungumál.....	24
Enska.....	24
List- og verkgreinar.....	26
Tónmennt	26
Heimilisfræði	27
Hönnun og smíði.....	28
Textílmennt	29
Sjónlistir- Myndmennt.....	30
Upplýsinga- og tæknimennt - Tölvur.....	31
Skólaíþróttir og sund.....	33
Íþróttir	33
Sund	34

Lykilhæfni

Lykilhæfni skiptist í sex þætti, fimm eru lagðir til í Aðalnámskrá en þann sjötta leggur skólinn til í tengslum við uppeldi til ábyrgðar. Mikil áhersla er lögð á að vinna með lykilhæfnina og að matið á henni fari fram í nánu samstarfi nemenda, foreldra og kennara. Lykilhæfniþættirnir eru skilgreindir á hverju skólastigi fyrir sig og þannig gerðir aðgengilegir fyrir foreldra og nemendur. Lykilhæfnin felst ekki einungis í frammistöðu í tímum heldur einnig því hvernig nemendur standa sig í skólanum almennt, í félagslífi, frímínútum o.s.frv. Lykilhæfni þættirnir eru þessir:

Lykilhæfni	Ábyrgð og mat á eigin námi	Tjáning og miðlun	Sjálfstæði og samvinna	Skapandi og gagnrýnin hugsun	Nýting miðla og upplýsinga	Dugnaður og þrautseigja
Skilgreining	Hæfni nemanda til að bera ábyrgð á eigin námi og leggja mat á eigin vinnubrögð og frammistöðu. Það gerir hann með því að:	Hæfni nemenda til að tjá hugsanir sínar, tilfinningar og skoðanir munnlega, skriflega og á annan hátt. Hæfni til að miðla þekkingu og leikni sinni og flytja mál sitt skýrt og áheyrilega og taka þátt í samræðum og rökræðum. Það gerir hann með því að:	Hæfni til að vinna sjálfstætt, í samstarfi við aðra og undir leiðsögn. Það gerir hann með því að:	Skapandi hugsun og frumkvæði í efnistöfum og úrvinnslu. Hæfni nemenda til að nota þekkingu og leikni, draga ályktanir, áræðni til að leita nýrra lausna og beita gagnrýninni hugsun og röksemdafærslu. Það gerir hann með því að:	Hæfni nemanda til að nýta margvíslega miðla í þekkingarleit, úrvinnslu og miðlun og nýta upplýsingar á ábyrgan, skapandi og gagnrýninn hátt. Það gerir hann með því að:	Nemandi sýnir dugnað og þrautseigju með því að:
Dæmi um markmið í 3. bekk	<ul style="list-style-type: none"> · Fylgja fyrirmælum. · Leggja mat á vinnu sína. · Nýta tíma sinn vel 	<ul style="list-style-type: none"> · Taka þátt í samræðum. · Hlusta á aðra. · Geta fært rök fyrir máli sínu 	<ul style="list-style-type: none"> · Vera virkur í hópstarfi · Reyna fyrst sjálfur áður en hann biður um aðstoð. 	<ul style="list-style-type: none"> · Vera skapandi við vinnu og lausn verkefna · Sýna frumkvæði 	<ul style="list-style-type: none"> · Afla sér upplýsinga á fjölbreytta vegu. · Vinna úr upplýsingum. 	<ul style="list-style-type: none"> · Halda áfram þrátt fyrir krefjandi verkefni.

Skýringar á bókstöfum í lykilhæfni eru: **A= Gerir sitt allra besta. B= Gerir vel. C= Leggur sig þokkalega fram. D= Leggur sig lítið fram.**

Grunnþættir menntunar

Í Aðalnámskrá grunnskóla, almennum hluta frá 2011 er kveðið á um sex grunnþætti menntunar sem skulu vera leiðarljós í almennri menntun og starfsháttum skóla. Þessir grunnþættir eru læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun. Í Grunnskóla Hornafjarðar var þessum grunnþáttum fagnað því þeir styðja við stefnu skólans og efla starfsfólk í að vinna með þá þætti sem móta grunninn að skólabragnum. Þættir eins og uppeldi til ábyrgðar, heilsueflandi grunnskóli og umhverfisstefna skólans taki vel á þáttunum heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindum og sjálfbærni og jafnrétti. Grunnþættirnir styðja þannig við stefnu skólans og mikilvægt að vinna henni áfram brautargengi. Sköpunarþátturinn og læsiþátturinn njóta sín líka innan stefnu skólans en þeim er þó gert sérstaklega hátt undir höfði í einstaka greinum. Sjá nánar á:

<https://namskra.is/books/adalnamskragrunnskola2011/almennmenntun/grunnthattirmenntunar>

Námsaðlögun

Í Grunnskóla Hornafjarðar er leitast við að mæta þörfum allra nemenda í námi. Það getur þýtt að bráðgerir námsmenn hafi tækifæri til að dýpka nám sitt og haldið áfram í námi og aðrir námsmenn fari hægar yfir og fái jafnvel meiri aðstoð. Í öllum tilvikum fá nemendur aðlagð námsefni að sínum þörfum. Ólíkir hæfileikar, áhugamál og þarfir nemenda kalla á ólíka nálgun.

Leiðsagnarnám

Grunnskóli Hornafjarðar vinnur eftir hugmyndafræði leiðsagnarnáms og hefur það að leiðarljósi í öllu sínu starfi. Leiðsagnarnám er hugtak sem er notað sem regnhlífarheiti yfir aðferðafræði Shirley Clarke sjá bækling um leiðsagnarnám frá Reykjavíkurborg (<https://nammedleidsogn.files.wordpress.com/2018/11/baeklingurleidsagnarnam.pdf>)

Tilgangur leiðsagnarnáms er að valdefla nemendur, svo þeir verði færir um að taka ábyrgð á eigin námi.

Leiðsagnarnám byggir á fimm stöðum sem saman leiða að jákvæðari námsmenningu þar sem mistök eru nýtt til framfara, markmið og viðmið að settu marki eru skýr og skipulag byggir á samræðum þar sem nemendur fá tækifæri til þess að tjá sig um námsefnið. Saman gegna þessar aðferðir því hlutverki að valdefla nemendur og gera þá virkari og ábyrgari í eigin námi.

Leiðsagnarnám snýst fyrst og fremst um framfarir einstaklingsins. Nemendur fá stöðuga endurgjöf um náms sitt, hvaða framfarir hafa orðið ásamt ábendingum um hvernig hann getur bætt sig.

Stefnan er að leiðsagnarnám einkenni námsmenningu skólans og að verkfæri og aðferðir þess séu áberandi í öllum skólastofum.

Aðferðir leiðsagnarnáms eru raunprófaðar og rannsakaðar aðferðir sem reynst hafa áhrifaríkar til að bæta námsárangur (<https://visible-learning.org/hattie-ranking-influences-effect-sizes-learning-achievement/>)

Íslenska

Hæfniviðmið

Hæfniviðmið í íslensku eru sett fram í fjórum mismunandi flokkum, talað mál, hlustun og áhorf mynda þann fyrsta, síðan lestur og bókmenntir, þá ritun og að síðustu málfræði.

Talað mál og framsögn

Markmið er að nemandi:

- þjálfist í að tala skýrt og áheyrilega
- taki þátt í að tjá sig frammi fyrir hópi á fjölbreyttan hátt
- þjálfist í að standa með sjálfum sér í umræðum og beri virðingu fyrir skoðunum annarra
- geti sagt frá eftirminnilegum atburði og lýst ákveðnu fyrirbæri
- þjálfist í að endursegja efni sem hlustað hefur verið á eða lesið
- þjálfist í að hlusta og horfa á með athygli á upplestur, leikið efni, ljóð og söngva og geti greint frá upplifun sinni
- þjálfist í að endursegja efni á rafrænu formi
- fylgi fyrirmælum, sýni kurteisi og góð samskipti
- taki þátt í vikuhátíð

Lestur og bókmenntir

Markmið er að nemandi:

- auki lestrarhraða sinn og lesfimi
- efli orðaforða og orðaskilning
- þjálfist að ráða í merkingu orða út frá samhengi
- þjálfist í að tengja þekkingu sína og reynslu við lesefni í því skyni að ná merkingu þess
- fái tækifæri til að lesa fjölbreytt efni sem hæfir lestrargetu og áhuga, t.d. sögur, ljóð, ævintýri, frásagnir, fræðandi efni, bæði í bókum, tímaritum, tölvum o.s.frv.
- kynnist þjóðsögu úr heimabyggð
- kynnist hugtökunum söguþráður og boðskapur
- vinni með hugtök úr bragfræði eins og rím, kvæði, vísu og ljóðlínu
- fái þjálfun við að afla sér upplýsinga úr bókum og af rafrænu formi
- fái þjálfun við að lesa úr táknmyndum og myndrænu efni, svo sem einföldum skýringarmyndum, kortum og myndritum
- fái að velja sér bók eða annað lesefni og lesið sér til ánægju
- fylgist með Litlu upplestrarkeppninni í 4. bekk og upplifi mikilvægi góðs upplestrar.

Lestraráætlun fyrir 3. bekk

Viðmiðmið um árangur eru **55-120 orð á mínútu** við lok skólaárs.

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesna heima og í skóla daglega	Umsjónarkennari Foreldrar	Lestrarvinir Stuðningsfulltrúi	25. ág. – 1. júní	Lesfimi: A-próf í september og maí. B-próf í janúar. Hliðarpróf Nefnuhraði: janúar Sjónrænn orðaforði: september, janúar, maí. Orðleysupróf: a.m.k. 1x á ári. Matsrammi fyrir lestrarlag, MMS	Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní	Fylgst með í yndislestrarstundum, 1x í viku.	Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Umsjónarkennari		Frá jan - mars	Lesskilningspróf í nóv og maí - Orðarún	Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Lestraráttak	Umsjónarkennari		19. – 30. okt 5. – 20. apríl sameiginlegt		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/ leiklistarkennari		25.ág – 1. júní		Efla færni nemenda í að lesa upphátt – Tjáning og miðlun
Allir	Samlestur	Umsjónarkennari		25.ág – 1. júní		Auka leshraða, skilning og orðaforða.

Allir	Lesið fyrir börnin	Umsjónarkennari	Bókasafnstímar	25.ág – 1. júní		Efla áhuga, hlustunarskilning og orðaforða
Allir	Lestrarkasssinn	Umsjónarkennari		25.ág – 1. Júní	Kannanir. Orðarún í feb og maí.	Auka skilning og orðaforða.
Allir	Logos	Kennari með réttindi til að leggja prófið fyrir		Október	Lesskimunin Logos	Skima nemendur sem eiga í erfiðleikum í lestrarfærni
Allir	Stafsetning (10-15 orð á viku). Lestur og stafsetning (sóknarskrift).	Umsjónarkennari			Stafsetningarpróf	Bæta stafsetningu
Allir	Stafsetningarmiðar sem fylgja heimalestrarbókum	Nemendur og foreldrar		25.ág – 1.júní		Bæta stafsetningu
Allir	Ritun (a.m.k. ein ritun á viku)	Umsjónarkennari			Sjá ritunarferla	Bæta ritun
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera hugtök sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málskilning og orðaforða

Hliðarpróf Lesferils (nefnuhraði, sjónrænn orðaforði, orðleysur) eru lögð fyrir eftir þörfum til að skoða nánar hvernig lestrarfærni nemandans er háttað, hvar styrkleikar og hugsanlegir veikleikar liggja.

3.bekkur – vinna með lesskilning

	Hvað	Hverjir	Tímabil	Mat
Allir	Hlustunarskilningur (sögukort bls.99-100)*	Umsjónarkennari	Allt skólaárið	Umræður, endursögn
Allir	Orðavinna (bls.123-126)*	Umsjónarkennari	Allt skólaárið	Virkni og þátttaka
Allir	Lesskilningsverkefni með beinum spurningum	Umsjónarkennari	Allt skólaárið	Verkefni
Allir	„Ekki finnast svör við öllum spurningum“ (bls.137-138)*	Umsjónarkennari	Allt skólaárið	Virkni og þátttaka
Allir	Spurningavefur (bls. 139-140)*	Umsjónarkennari	Allt skólaárið	Verkefni/kort
Allir	Að lesa, skrifa og spjall (bls. 129-131)*	Umsjónarkennari	Allt skólaárið	Virkni og þátttaka

* Eflum lesskilning eftir Bergljótu V Jónsdóttir ISBN 987-9979-70-812-4

Ritun í 3. bekk

Eftirfarandi verklag verður notað fyrir skipulag á ritun í 3. bekk

Uppsetning, skrift og frágangur

Að nemandi:

- dragi rétt til stafs
- geri bil á milli orða
- stafsetji rétt
- geti nýtt sér regluna um n og nn
- noti punkt í lok málsgreina
- skrifi stóran staf í upphafi málsgreina
- skrifi stóran staf í sérnöfnum
- noti vel yddaðan blýant
- noti alltaf strokleður
- geri rétta vinstri spássíu
- geri rétta hægri spássíu
- skrifa læsilega
- gera punkta og kommur yfir stafi
- geri sjáanlegan mun á stórum og litlum staf
- gæta þess að stafirnir sitji rétt á línu

Byrjun og endir

- Nemendur gefi frásögn sinni nafn
- Gott er að nota h-in þrjú, hvenær, hverjir, hvar
- Hvernig endar frásögnin
- Hvernig leysast málin

Viðfangsefni

Lögð er áhersla á að:

- nemendur gefi frásögn sinni nafn
- nemendur skrifi texta t.d. frá eigin brjósti, s.s. sögu, ljóð o.s.frv.
- nemendur skrifi texta út frá myndum
- þjálfist í að gera upphaf, meginmál og niðurlag
- nemandi haldi söguþræði
- gott er að nota h-in þrjú, hvenær, hverjir, hvar
- semja texta á rafrænu formi
- þjálfist í að lesa upp eigin textasmíð

Málfar

- Nemendur forðist endurtekningar
- Nemendur gæti að hæfilegri lengd setninga
- Nemendur byrji setningar á mismunandi vegu

Námsmat

Kennari veitir endurgjöf eftir ritun og segir nemandanum hvað vel er gert og hvað má betur fara.

Eftirtaldir fjórir þættir alltaf metnir í ritun en vægi hvers þáttar mismunandi eftir ritunarverkefnum:

Uppsetning, skrift og frágangur

Byrjun og endir

Málfar

Viðfangsefni

Viðmið í lok 3.bekkjar

Nemendur eiga að geta skrifað 50 orða frásögn að lágmarki, með bili á milli orða, gefið henni nafn og gert greinarmun á stórum og litlum staf.

Ritun

Markmið er að nemandi:

- þjálfist í að draga rétt til stafs
- þjálfist í að nota hugtökin upphaf, meginmál og niðurlag við textasmíð
- þjálfist í að semja eigin texta s.s. sögu, ljóð, lista, skilaboð og frásögn m.a. á rafrænu formi
- þjálfist í að stafsetja rétt
- þjálfist í notkun á reglunni um n og nn
- þjálfist í notkun á einföldum og tvöföldum samhljóða
- Þekki og vinni með ólíka ritstíla (matreiðslubækur, dagbækur, blaðagreinar, skáldsögur, ljóð, sendibréf, póstkort)
- fái tækifæri til að semja texta á rafrænu formi
- þjálfist í að lesa upp eigin textasmíð

Málfræði

Markmið er að nemandi:

- efli orðaforða og orðaskilning
- geti greint bókstafi, hljóð, orð, setningu og samsett orð
- kynnst hugtakinu málsgrein
- geti raðað í stafrófsröð og gert sér grein fyrir notagildi þess
- Þekki hlutverki orðflokka; nafnorð, sagnorð og lýsingarorð
- þekki og greini samheiti, andheiti, sérnöfn og samnöfn, kyn og tölu
- leiki sér með tungumálið á fjölbreyttan hátt, t.d. með þulum, rími, klappleikjum, klappa atkvæði og orðaleikjum og efli þannig málvitund, áhuga og jákvætt viðhorf gagnvart íslensku

Leiðir

Lögð er áhersla á fjölbreytta kennsluhætti og mikilvægi heildstæðs íslenskunáms þar sem hver þáttur námsins styrkir við aðra þætti. Með fjölbreyttum kennsluháttum er m.a. átt við innlagnir, umræður, þemavinnu, söguramma, hópastarf, einstaklingsvinnu, verkefnavinnu og fleira. Kennsluáðferðir og vinnubrögð í skólanum eiga að taka mið

af þeim hæfniviðmiðum sem stefnt er að og einnig þeirri skyldu grunnskóla að sjá hverjum nemanda fyrir bestu tækifærum til náms og þroska.

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur fái tækifæri til að tjá sig, segja frá eigin reynslu, endursegja og lesa upp eigin texta og annarra. Nemendur eru hvattir til að tala skýrt og áheyrilega og segja skipulega frá t.d. þegar þeir kynna vinnu sína fyrir bekkjarfélögum. Mikilvægt að nemendur taki þátt í stuttum leikþáttum og söngatriðum t.d. á vikuhátíðum. Að nemendum sé gerð grein fyrir þeim reglum sem gilda þegar margir vilja tjá sig og æfi sig í að fara eftir þeim. Nemendur æfi sig í að hlusta á upplestur á sögum og ljóðum og sýna flytjendum tillitssemi, hvort sem er inn í kennslustofunni eða á öðrum viðburðum á vegum skólans.

Lestur og bókmenntir

Nemendur lesa á hverjum degi, bæði í skólanum og heima. Nemendum er skipt í getuskipta lestrarhópa og fá lestrarefni við hæfi. Hver nemandi fær einnig lestrarbók af lestrarbókalista kennarans ásamt því að velja sér frjálslestrarbækur á bókasafni. Yndislestur tengist frjálslestrarbókunum þá lesa nemendur í hljóði í 10-15 mín. Unnið markvisst með gagnvirkan lestur, hugtakakort, bergmálslestur, kórlestur, vinalestur, lesfimi, orðaforða og lesskilning.

Daglega er lesið fyrir nemendur þeim til skemmtunar og fróðleiks. Nemendur hafa greiðan aðgang að bókum við sitt hæfi í skólastofunni sem þeir geta skoðað og lesið. Nemendur eiga fasta tíma á bókasafninu og geta valið sér bók til að lesa í heima eða í skólanum.

Nemendur vinna á fjölbreyttan hátt með ljóð í samvinnu með tónmenntakennara. Einnig semja nemendur sín eigin ljóð. Unnið er með ýmsar sögugerðir t.d. þjóðsögur og ævintýri bæði sem tengjast Hornafirði og önnur þar sem nemendur geta endursagt sögurnar í máli og myndum. Nemendur læra um uppbyggingu frásagna þ.e. upphaf, miðju og endi.

Lestrarátök eru tvö yfir veturinn, eitt að hausti og vori. Lestrarátökin eru miðuð við hæfi hvers og eins.

Heimalestur: Nemendur lesa heima daglega í a.m.k. 10-15 mínútur. Foreldrar/forráðamenn kvitta fyrir heimalesturinn á þar til gerð blöð.

Ritun

Nemendur skrifa eftir forskrift, áhersla er lögð á að draga rétt til stafs, að nemendur haldi rétt á skriffærinu og vandi vinnubrögð sín. Kennnd er ítölsk skriftargerð með tengikrókum. Áhersla er lögð á ritun frásagna og skapandi sögugerð þar sem nemendur fá þjálfun í að tjá hugsanir sínar og segja frá atburðum úr eigin lífi og öðrum atburðum í skrifuðu máli. Spássía er kynnt og í lok skólaárs er stefnt að því að nemendur geti skrifað 60- 100 orða sögu. Nemendur eru þjálfaðir í réttiritun með ýmsum hætti.

Málfræði

Lögð er áhersla á fjölbreytta verkefnavinnu sem miðar öll að því að efla almenna þekkingu og tilfinningu nemenda fyrir móðurmálinu.

Námsmat

Skýrt skal vera í upphafi hverrar annar hver markmiðin eru og hvernig skal meta þau. Ýmist er um hefðbundin próf að ræða eða fjölbreytt verkefnaskil, verkefnabækur, símat, munnleg próf, jafningjamat, sjálfsmat o.fl.

Valdir hlutar úr LOGOS lesgreiningarprófinu lagðir fyrir ásamt lesskilningsprófinu Orðarún sem lagt er fyrir tvisvar á ári. Lesfimipróf eru lögð fyrir þrisvar yfir árið.

Lestrarviðmið: Í 3. bekk ætti nemandi að geta lesið 55-120 orð á mínútu.

Tillögur að námsefni:

- Ritrún 3
- Tvistur og Þristur
- Orðaskyggir
- Hljóðskrafl verkefnaöppur
- Labbi pabbakútur, Bras og þras á Bunulæk, Sprelligosar, Davíð og fiskarnir, sprelligosarnir (lesbók ásamt lesskilningsverkefnum, hljóðbækur einnig fánlegar)
- Hugarflug, lesskilningsbækur skólavefsins stig 1
- Lesum saman (lesbók og vinnubók)
- Heimalestrarbækur og vinnubækur samkvæmt leslista skólans.
- Það er leikur að læra, kennslugögn. (<http://www.leikuradlaera.is/>)
- Lestur og stafsetning 1 og 2
- Ritum saman græni blýanturinn og Ritum saman blái blýanturinn
- Skrifað í skrefum- ferilsritun
- Skrift 3
- Ítalíuskraft 3 A og B
- Góður betri bestur (skriftarefni)

Vefefni

<http://www.mms.is>

<http://www.skolavefurinn.is>

<http://www.123skoli.is>

Smáforrit

Bitsboard, Book creator.

Stærðfræði

Hæfniviðmið

Hæfniviðmiðin eru sett fram í sjö flokkum. Fyrstu þrjú flokkarnir eru almenn viðmið um stærðfræðilega hæfni og fjórir flokkar snúa að hæfni á ólíkum sviðum stærðfræðinnar. Þó viðmiðin séu flokkuð á þennan hátt er mikilvægt að líta á þau sem samfellda heild (Aðalnámskrá grunnskóla bls. 210).

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

- tekið þátt í samræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði,
- leyst stærðfræðiþrautir/orðadæmi sem eru raunveruleg viðfangsefni og notað áþreifanlega hluti og eigin skýringarmyndir,
- unnið með verkefni sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi,
- rökrætt um stærðfræðiverkefni sem tengjast eigin reynsluheimi, rökstutt niðurstöður sínar og val á lausnarleiðum.

Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

- notað myndmál, frásögn og einfaldan texta jafnhliða táknmáli stærðfræðinnar og unnið með innbyrðis tengsl þeirra,
- túlkað og notað einföld stærðfræðitákn þar með talið tölur og aðgerðamerki og tengt þau við daglegt mál,
- tekið þátt í samræðum um stærðfræðileg verkefni,
- notað hentug verkfæri þar með talin hlutbundin gögn, formúlur, talnalínu, vasareikna og tölvur til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum.

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

- tekið þátt í að þróa fjölbreyttar lausnarleiðir, með því m.a. að nota hlutbundin gögn og teikningar,
- kannað og rannsakað með því að setja fram tilgátur og gera tilraunir með áþreifanlegum gögnum,
- lesið og rætt um einfaldar upplýsingar, þar sem stærðfræðihugtök eru notuð,
- undirbúið og flutt stuttar kynningar á eigin vinnu með stærðfræði,
- unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna, þar sem byggt er á hugmyndum nemenda,
- notað stærðfræði til að finna lausnir á verkefnum sem takast þarf á við í daglegu lífi og gerir sér grein fyrir verðgildi peninga.

Tölur og reikningur

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

- notað náttúrulegar tölur þar sem farið er yfir 1000 til að telja,

- raðað náttúrulegum tölum þar sem farið er yfir 1000 eftir stærð,
- notað náttúrulegar tölur þar sem farið er yfir 1000 til greiningar s.s. oddatölur, sléttar tölur, þúsund, hundruð, tugi og einingar,
- lagt saman og dregið frá með náttúrulegum tölum þar sem farið er yfir 1000 á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt,
- lesið og skráð náttúrulegar tölur þar sem farið er yfir 1000,
- lesið og skráð raðtölur,
- beitt hugarreikningi,
- áætlað svör við dæmum og bera síðan saman við eigin útreikninga,
- þekkt og notað tákni $+$ $-$ $:$ $*$ $>$ $=$ $<$ og hugtökin: samlagning, leggja saman, summa, samtal, plús, frádráttur, mínus, mismunur, margfeldi og deiling,
- kunni margföldunartöfluna frá 0 og upp í 10
- fengist við raunveruleg viðfangsefni þar sem þarf að leggja saman og draga frá til að finna lausn t.d. með notkun á peningum, uppbyggingu og lestur dagatals,
- nýtt tölvutækni til að öðlast betri skilning á reikniaðgerðum og til að leggja saman, draga frá og margfalda,
- farið með margföldunartöflurnar allt upp í 5 og einnig 10 sinnum töfluna og geti nýtt sér þær við margföldun og deilingu,
- námundað tölur að næsta heila tug og hundraði,
- tvöfaldað og helmingað tölu,
- skipt myndum í gefnum hlutföllum,
- skráð með almennum brotum eftir myndum,
- lagt mat á hvort er meira helmingur eða þriðjungur, helmingur eða fjórðungur,
- hafi skilning á hvað er helmingur, þriðjungur og fjórðungur af heild.

Algebra

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

- kannað, búið til og tjáð sig um reglur í talnamynstrum og öðrum mynstrum á fjölbreyttan hátt og spáð fyrir um framhald mynsturs ,t.d. með því að nota líkön og hluti,
- notað stærðfræðitákni $<$ $>$ $=$ til þess að gera yrðingar sannar,
- leyst einföld dæmi þar sem eyður eru notaðar til að tákna óþekkta stærð.

Rúmfræði og mælingar

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

- lesið og skráð staðsetningu í hnitakerfi,
- unnið með höfuðáttirnar á landakorti og áttað sig á höfuðáttunum í umhverfinu,
- notað hugtök úr rúmfræði um form og stærðir,
- greint heiti þrívíðra hluta: horn, brúnir, hliðarfletir á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt,

- flokkað þrívíða hluti eftir eiginleikum t.d. holur, gegnheill, sívalur, kúlulaga, kúptur, íhvolfur,
- lýst flatarmyndunum: hringur, þríhyrningur, sexhyrningur, ferningur, rétthyrningur,
- mælt lengd, rými og þyngd með stöðluðum mælitækjum og notað viðeigandi mælikvarða,
- fundið flatarmál óreglulegra og reglulegra flata með hjálp rúðunets,
- mælt og reiknað ummál ferhyrninga,
- greint mismunandi gerðir mælieininga og áttað sig á uppbyggingu mælieiningakerfisins: km – m – cm – mm kg – g - mg,
- skráð tíma í klukkustundum og mínútum bæði eftir tölvuklukku og klukku með skífu,
- speglað og áttað sig á hvað speglunarás er,
- borið saman niðurstöður mismunandi mælinga og rætt um niðurstöður sínar.

Tölfræði og líkindi

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

- safnað gögnum úr nánasta umhverfi sínu og um eigin áhugasvið,
- talið, flokkað, skráð og lesið upplýsingar í töflu og myndrit,
- tekið þátt í umræðum um gagnasöfnun og myndrit bæði eigin og annarra,
- tekið þátt í umræðum um tilviljanir og líkur, s.s. hvað er líklegt að muni gerast og hvað er ólíklegt, hvort eitthvað gerist reglulega, stundum eða aldrei,
- gert einfaldar tilraunir með líkur.

Leiðir

Í stærðfræðináminu er mikilvægt að viðhafa fjölbreyttar kennsluáðferðir. Áhersla er á að nemendur öðlist hæfni í stærðfræði og að þeim séu skapaðar aðstæður til merkingarbærs stærðfræðináms. Þar sem nemendur eru virkir þátttakendur í námi sínu t.d. með rannsóknum sem tengjast þeirra eigin daglega lífi og umhverfi. Þannig verða viðfangsefnin verðug og áhugaverð fyrir nemendur og þeir geti átt samskipti um stærðfræði. Með þessu fá nemendur tækifæri til þess að nota þá á þekkingu sem þeir búa yfir og þróa með sér dýpri skilning á stærðfræðinni. Nemendur vinna ýmist einir eða saman og taka tillit hver til annars. Áhersla er lögð á nákvæmni þannig að hver og einn geti gert grein fyrir aðferðum sínum við lausn verkefna og þrauta, skráð lausnarferlið á skipulegan hátt og fært munnlega rök fyrir máli sínu. Mikilvægt er að hver og einn nemandi fái tækifæri til þess að vinna að verkefnum sem hæfa hans getu og að þeim hæfniviðmiðum sem henta honum þó að náþættirnir séu þeir sömu innan nemendahópsins. Þannig er stuðlað að einstaklingsmiðun í stærðfræðikennslunni.

Á yngsta stigi er auk þess mikil áhersla lögð á hlutbundna vinnu þar sem nemendur fá áþreifanleg verkfæri og tækifæri til þess að leysa verkefni og efla þar með skilning sinn á stærðfræðinni. Það er grundvallaratriði á þessu stigi að nemendur efli talnaskilning sinn og að þeir læri að þekkja aðgerðartáknin og fái mikla þjálfun í grunnatriðum.

Námsmat

Mat á hæfni og framförum nemenda er órjúfanlegur þáttur frá námi og kennslu í stærðfræði. Það er afar mikilvægt að að fylgjast með hvernig nemendum tekst að ná þeim hæfniviðmiðum sem sett eru fram hverju sinni og í framhaldi af því að leiðbeina nemendum um áframhaldandi nám.

Í upphafi hverrar annar eru sett fram hæfniviðmið og vægi námsþátta sem unnið verður að á önninni, þannig ætti nemendum að vera fullljóst að hverju beri að stefna, hvað verði mælt og hvernig verði metið.

Áhersla er lögð á fjölbreytni í námsmati þar sem notast er við munnleg, verkleg og skrifleg verkefni, sjálfsmat, einstaklingsverkefni, hópverkefni, próf o.fl.

Tillögur að námsefni

Grunnefni Sproti 3a, nemendabók og æfingahefti
Sproti 3b, nemendabók og æfingahefti

Ítarefni Eining 5
Eining 6
Verkefnablöð með Einingu
Línan 5
Línan 6
Viltu reyna? grænn
Viltu reyna? blár
Vasareiknir 4
Vasareiknir 5 .
Við stefnum á margföldun
Við stefnum á deilingu
Í undirdjúpunum
Frádráttur
Margföldun
Deiling
Húrrahefti
Námsmatsverkefni

Vefefni

<http://www.nams.is/krakkasidur/>
<http://www.gyldendal.no/multi>
<http://www.arcadeicskillbuilders.com/>
Math bingo
Math is fun age 6-7
Math duel
Chinese tangram wonderland
Tangram big
Crazy tangram
My first tangram

Grunnefni Sproti 2a, nemendabók og æfingahefti
Sproti 2b, nemendabók og æfingahefti

Ítarefni Eining 3
Eining 4
Verkefnablöð með einingu
Línan 3
Línan 4

Viltu reyna? rauður
Viltu reyna? grænn
Vasareiknir 2
Vasareiknir 3
Í undirdjúpunum
1. Samlagning
2. Frádráttur
3. Margföldun
4. Deiling
Húrrahefti
Námsmatsverkefni

Samfélagsgreinar

Hæfniviðmið

Í Aðalnámskrá fyrir grunnskóla hafa greinar verið settar saman og í stað þess að ræða um sögu, landafræði, lífsleikni o.s.frv. hafa verið sett upp hæfniviðmið sem vinna á með nemendum út frá því sem talið er mikilvægast fyrir þá að tekið verði fyrir. Hæfniviðmiðunum er skipt upp í þrennt og markast skiptingin af því hvert viðfangsefni markmiðanna er en viðfangsefni eru reynsluheimur nemenda, hugarheimur og félagsheimur. Megnið af hæfniviðmiðunum í hugarheiminum og félagsheiminum eru þess eðlis að unnið er með þau öll á hverju ári í 1. – 4. bekk og einnig hluta af reynsluheiminum. Því er tekist á við mörg hæfniviðmið á hverju ári en þar sem vinna í samfélagsgreinum snýst að miklu leyti um að vinna með viðhorf nemenda þá er mikilvægt að vinna oft með sama hlutinn, fremur en ræða hann einu sinni eða tvisvar og telja hann síðan afgreiddan.

Félagsheimur: Samskipti

Hæfni nemanda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra.

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

- tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahópi
- áttað sig á að fólk býr við ólík fjölskylduform, hefur ólíkan bakgrunn og ber virðingu fyrir mismunandi lífsviðhorfum og lífsháttum,
- hlustað á og greint að, ólíkar skoðanir,
- rætt um valin samfélagsleg og siðferðileg málefni,
- rætt um réttindi sín og skyldur í nærsamfélaginu og sýnt ábyrgð í samskiptum við aðrar og þekki til Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna,
- tjáð þekkingu sína og viðhorf með ýmsum hætti,
- áttað sig á gildi jafnréttis í daglegum samskiptum,
- sýnt tillitsemi og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra,
- áttað sig á ýmiss konar afleiðingum athafna sinna,
- sýnt að hann virðir reglur í samskiptum fólks, skráðar og óskráðar, og nefnt dæmi um slíkar reglur,
- sett sig inn í málefni nærsamfélagsins,
- sýnt tillitssemi og umhyggju í leik og starfi.

Hugarheimur: Sjálfsmynd

Hæfni nemanda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum.

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

- bent á gildi jákvæðra viðhorfa og gilda fyrir sjálfan sig,
- bent á dæmi um hefðbundin kynjahlutverk og breytingar á þeim,
- gert sér grein fyrir hvar styrkur hans liggur,
- áttað sig á og lýst ýmsum tilfinningum, svo sem gleði, sorg og reiði,
- gert sér grein fyrir þörf sinni fyrir næringu, hvíld, hreyfingu og hreinlæti,
- gert sér grein fyrir að í umhverfinu eru margvísleg áreiti, jákvæð og neikvæð, sem hafa áhrif á líf hans,
- þjálfist í að vinna með eigin ábyrgð á hegðun, viðbrögðum og væntingum
- gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna,
- sett sig í spor annarra jafnaldra,
- sett sér markmið og gert áætlanir við úrlausn afmarkaðra verkefna.

Reynsluheimur - Umhverfi, samfélag, saga, menning

Hæfni nemanda til að skilja veruleikann

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

- borið kennsl á gildi svo sem virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum
- lýst samhengi orða, athafna og afleiðinga
- gert sér grein fyrir gildi náttúru og umhverfis og mikilvægi góðrar umgengni,
- velt fyrir sér upplýsingum, gildi þeirra og áreiðanleika,
- áttað sig á að trúar- og lífsviðhorf fólks birtast í mismunandi viðhorfum, siðum og venjum,
- áttað sig á gildi samhjálpar í samfélaginu,
- áttað sig á að hann er hluti af stærra samfélagi,
- varast hættur á heimili sínu og nágrenninu,
- þekki reglur í umferðinni, kunni að fara eftir þeim og nota viðeigandi öryggisbúnað,
- bent á dæmi um hvernig sagan birtist í munum og minningum,
- áttað sig á mikilvægi fjölskyldunnar og fjölbreytni fjölskyldugerða í samfélagi manna,
- nefnt dæmi um einkenni og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu, sögu og menningar,
- sagt frá einkennum og sögu heimabyggðar og tengslum við önnur svæði á Íslandi,
- gert sér grein fyrir nokkrum einkennum þess að náttúrufar breytist vegna ytri áhrifa,
- sagt frá dæmum um hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á hvernig fólk lifir
- áttað sig á hlutverki landakorta og notagildi þeirra,
- komið auga á dæmi um áhrif Biblíunnar á samfélagið,
- nefnt dæmi um trúarlegar vísanir í listum og bókmenntum,

- bent á nokkrar mikilvægar stofnanir í samfélaginu.

Leiðir

Samfélagsgreinar eru oft samþættar bæði náttúrufræði og íslensku. Einnig er reiknað með að kennsla á tæknibúnað s.s. spjaldtölvur og tölvur fari fram í samfélagsfræðitímum því að snjalltæki og önnur tækni er mikið notuð í kennslu greinanna.

Lögð er áhersla á hópvinnu en með henni má nálgast ýmis markmið samfélagsgreina í gegnum samræður og samvinnuverkefni sem ala síðan af sér samkennd og skilning. Leitaraðferðir henta vel til að kynna nemendum vísindaleg vinnubrögð og veita þeim þjálfun í að afla upplýsinga og vinna úr þeim með skipulögðum hætti. Í handbókinni *Litróf kennsluáferðanna* eftir Ingvar Sigurgeirsson má finna margar góðar tillögur að leiðum. Söguáferðin er ein af þeim áferðum sem helst hefur verið notuð í skólanum en ákveðnir rammar fylgja hverjum árgangi sem tengjast kennsluefni og markmiðum þess árgangs. Söguáferðin tengist líka sérstöðu skólans t.a.m. í gegnum vettvangsferðir og með henni er auðvelt að nýta upplýsingatækni. Mikilvægt er að þjálfarar nemendur í að afla sér upplýsinga, vinna með þær, gera þær að sínum og miðla síðan til annarra. Samþætting við aðrar námsgreinar s.s. náttúrufræði og íslensku er hentug. Bekkjafundir eru vikulega þar sem nemendur þjálfast í að ræða málefni sem tengjast þeim sjálfum, námi þeirra, samskiptum og því hvernig skóla þeir vilja hafa.

Námsferðir sem nemendur í 3. bekk fara í og tengjast samfélagsgreinum:

- berjaferð að hausti inn í Haukafell
- sveitaferð
- ferð að vori, farið í ferðir um Heinabergssvæðið, kúabúið í Flatey, ís á Brunnhól og grillað að Holti.

Námsmat

Kennsla, nám og námsmat mynda eina heild og mikilvægt að nemandi fái reglulega að vita um stöðu sína í náminu í samræmi við námskrá, hæfniviðmið og viðfangsefni nemenda. Mikilvægt er að námsmatið sé fjölbreytt og gefi heildstæða mynd af hæfni nemandans. Það þarf að vera sanngjarnt og sýna þekkingu, leikni og hæfni nemandans. Megintilgangur er að kanna stöðu nemenda, nota það til að leiðbeina þeim um námið til að ná markmiðum þess. Metið er á þann hátt að niðurstöður nýtist sem best nemendum, kennurum og foreldrum.

Lögð er áhersla á fjölbreyttar matsáferðir og matsgögn sem fyrst og fremst byggja á markmiðum lykilhæfni og haldið er til haga í ferilmöppu nemandans.

Sjálfbærni er eitt af þeim hugtökum sem unnið er markvisst með í tengslum við samfélagsgreinar, þá sérstaklega landafræði og lífsleikni. Hugtakið felur helst í sér að skila jörðinni til næstu kynslóðar á sem byggilegastan hátt. Til þess þurfum við að vekja nemendur til umhugsunar um lifnaðarhætti okkar með gagnrýnum augum, hvað við getum gert betur, og að lítil skref hafa áhrif til góðs.

Samfélagsfræði og náttúrufræði

Tillögur að námsefni

Komdu og skoðaðu fjöllin

Komdu og skoðaðu himingeiminn

Komdu og skoðaðu eldhúsið

Komdu og skoða landakort

Komdu og skoðaðu hvað dýrin gera

Könnum kortin

Ættfeður Ísraelsmanna – þemavinna (stuðst við kristinfræði Birtan)

Í sveitinni með Æsu og Gauta, Helga Ólafsdóttir og Sigrún Bjarnadóttir, Iðunn

Steinsdóttir

Saga af Suðurnesjum

Lífsleikni

Í lífsleikni er unnið eftir Uppeldi til ábyrgðar þar sem byrjað er á að vinna verkefni sem eru listuð í 6 vikna áætlun í *Verkfærakistunni*. Samskipti og félagshæfni eru stór hluti þess að vera í samfélagi við aðra og eru þessir þættir eru þjálfaðir og æfðir samkvæmt verkferlum frá KVAN sem er að finna inn á sameign.

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna kveða á um ýmsa þætti sem tengjast mannréttindum og jafnrétti sem lífsleiknikennsla í skólum vinnur með.

Bekkjarfundi er nauðsynlegt að hafa reglulega og meðvitað með nemendum. Tillögur að fyrirkomulagi fyrir slíkra fundi má finna í KVAN verkefnabanka.

Vinna þarf að forvörnum en þær felast í þáttum eins og:

- heilbrigður lífsstíll
- uppeldi til ábyrgðar
- geðrækt
- einelti/heilbrigði
- hreyfing
- svefn
- mataræði
- jafnrétti
- mismunandi fjölskyldugerðir /hinsegin fólk
- fordómar /minnihlutahópar /útlendingar, fatlaðir
- umferðafræðsla
- hjálmanotkun
- tannvernd

Tillögur að námsefni

Stig af stigi smá hluti.

Umferðarfræðsla, umferðarleikir á www.us.is

Spor 3. Höf: Elín Elísabet Jóhannsdóttir (lífsleikni)

Ísland landið okkar. Höf: Þóra Kristinsdóttir

Sagan okkar.

Góða ferð. Höf: Ásta Egilsdóttir og Jóhanna Karlsdóttir (lífsleikni).

Stjarnan. Höf: Iðunn Steinsdóttir og Sigurður Pálsson

Vefbanki Valla á www.vefbankivalla.is

Náttúrufræði

Hæfniviðmið

Náttúrufræðikennsla býður upp á fjölbreyttar leiðir til að kynna hugtakinu sjálfbærni en sjálfbærni er bæði einn af grunnþáttum menntunar og eitt af Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna. Nýsköpun er einnig eitt af Heimsmarkmiðunum en eins og kemur fram hér að neðan fjallar náttúrufræðikennsla um hana.

Geta til aðgerða

- Sýnt virkni og látið sig varða nánasta umhverfi og lífsskilyrði lífvera í því.
- Útskýrt hvernig tækni hefur áhrif á lífsgæði íbúa og umhverfi þeirra.
- Greint á milli ólíkra sjónarmiða sem varða málefni daglegs lífs.

Nýsköpun og hagnýting þekkingar

- Komið auga á þarfir og vandamál í umhverfi sínu.
- Bent á störf sem krefjast sérþekkingar.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni

- Í máli og myndum miðlað hugmyndum sem tengjast náttúruvísindum.
- Notað einföld hugtök úr náttúruvísindum í textaskrifum.
- Útskýrt hvernig tækni nýtist í daglegu lífi þeirra.
- Gert sér grein fyrir hvernig maðurinn er hluti af náttúrunni og lífsafkoma hans byggist á samspilinu við hana.
- Sagt frá og framkvæmt með hversdagslegum hlutum einfaldar athuganir úti og inni.

Vinnubrögð og færni

- Tekið þátt í vali á náttúrufræðilegum verkefnum og kynningu á niðurstöðum.
- Afla sér upplýsinga er varða náttúruna.
- Notað ólíkar heimildir við öflun upplýsinga.
- Útskýrt valda atburði og hugmyndir á fjölbreyttan hátt.
- Hlustað og rætt hugmyndir annarra.

Ábyrgð á umhverfinu

- Tekið eftir og rætt atriði í umhverfi sínu, sýnt félögum og náttúru alúð.

- Nýtt reynslu og hæfni í námi og daglegu lífi, einn og með öðrum.

Að búa á jörðinni

- Tekið þátt í að skoða, greina og bæta eigið umhverfi og náttúru.

Að búa á jörðinni

- Tekið þátt í og sagt frá einföldum athugunum á jarðvegi, veðrun og rofi.
- Sagt frá hvernig Ísland myndast og tekur breytingum.
- Notað gervihnatta- og loftmyndir af yfirborði jarðar til að lýsa heimabyggð.
- Útskýrt mikilvægi hreyfingar, hreinlætis, hollrar fæðu og svefns.

Lífsskilyrði manna

- Bent á skaðleg efni og hvernig ýmsir sjúkdómar og sýklar eru smitandi.

Náttúra Íslands

- Sagt frá eigin upplifun og á náttúrunni og skoðun á lífveru í náttúrulegu umhverfi.

Heilbrigði umhverfisins

- Fjallað um samspil manns og náttúru.
- Geti flokkað úrgang.
- Sett í samhengi mismunandi ástand efna og eiginleika þeirra.
- Rætt krafta sem koma við sögu í daglegu lífi manna.

Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu

- Lýst eiginleikum hljóðs og ljóss og ýmsum fyrirbærum með tilliti til hljóðs og hita.

Markmið

Við lok 3. bekkjar er mikilvægt að nemandi geti:

- flokkað lífverur eftir auðsjáanlegum einkennum, s.s. í fugla, skordýr, plöntur, spendýr og fiska,
- lýst því hvað greinir lifandi verur frá lífvana hlutum og þekkja helstu lífsnauðsynjar lífvera,
- notað og lesið af einföldum mælum (t.d. hitamælum),
- nefnt dæmi um orkusparnað,
- þekkt að jörðin er hluti af stóru sólkerfi; reikistjörnum, sól og tunglum,
- lýst á einfaldan hátt hvernig hreyfing jarðar orsakar
 - dag og nótt
 - árstíðir
 - sjávarföll

Leiðir

Samþætting við annað námsefni. Verklegar athuganir og vettvangsferðir. Mælt er með sem mestri útikennslu. Þemaverkefni um hvað dýrin gera og um himingeiminn.

Mikilvægt að nemendur þjálfist í að fylgja fyrirmælum og nýta tíma sinn vel og meti eigin vinnuframlag. Hópvinna er mikilvægur hluti náttúrufræðikennslu, þar þjálfast nemendur í því að taka þátt í samræðum og að hlusta á aðra. Í verklegum æfingum þjálfast nemendur í því að fara eftir leiðbeiningum, reyna sig við nýja hluti og takast á við krefjandi verkefni.

Námsmat

Áhersla er lögð á fjölbreytt og einstaklingsmiðað námsmat. Megin tilgangur námsmats er að afla leiðbeinandi upplýsinga um námið og hvernig nemanda gengur að ná settum markmiðum. Mikilvægt er að matið sé byggt á fjölbreyttum aðferðum og feli í sér traustar heimildir um hæfni og leikni nemenda, auk þess að meta framfarir þeirra. Sérstök áhersla lögð á vinnubrögð, hópstarf og sjálfsmat.

Námsferðir sem nemendur í 3. bekk fara í eru:

- berjaferð að hausti inn í Haukafell,
- sveitaferð,
- ferð að vori, gisti í Holti og farið í ferðir um Heinabergssvæðið kúabúið í Flatey, ís á Brunnhól og grillað að Holti.

Tillögur að námsefni

Komdu og skoðu hvað dýrin gera

Komdu og skoðu himingeiminn

Blómin á þakinu - sögurammi

Ítarefni: sjá gagnabanka

Erlend tungumál

Enska

Hæfniviðmið

Hæfniviðmiðin eru sett fram í sjö flokkum (sbr. Aðalnámskrá). Á yngsta stigi eru flokkarnir færri og samofnir hver öðrum í 1. bekk, en þegar ofar dregur fjölgar þeim og þeir eru settir fram í aðskildum flokkum. Þó viðmiðin séu flokkuð á þennan hátt er mikilvægt að líta á þau sem samfellda heild (Aðalnámskrá bls. 132).

Við lok 3. bekkjar getur nemandi:

Hlustun

- skilið einfalda texta og einfalt mynd- og hljóðefni
- skilið það mál sem notað er í kennslustofunni og brugðist við með orðum eða athöfnum

Samskipti

- tekið þátt í samskiptaleikjum og unnið samtalsæfingar

- tekið þátt í samskiptum í kennslustofu, þ.e. kynnt sig, heilsað, kvatt og þakkað fyrir sig

Ritun

- skrifað eftir fyrirmyndum einföld orð
- þjálfist í réttri stafsetningu algengra orða

Meningarlæsi

- sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir
- sýnt fram á að hann þekkir til helstu málsvæða tungumálsins

Námshæfni

- beitt sjálfsmati sem tengst viðfangsefnum námsins með stuðningi frá kennara
- tekið þátt í hóp- og tvenndarvinnu, hlustað á og tekið tillit til þess sem aðrir hafa að segja

Orðaforði

- skilið einfalt mál er varðar hann sjálfan og hans nánasta umhverfi þegar talað er skýrt (t.d. orð yfir nánustu fjölskyldu, mom, dad, sister, brother, áhugamál, vini o.frv.)
- talið upp á hundrað
- sagt litina
- unnið með andstæður (t.d. small-big, black-white, hot-cold o.frv.)
- skilið helstu dýraheiti
- skilið orð yfir mat
- skilið orð yfir líkamsparta
- skilið orð yfir hluti í skólanum, skólastofunni og skólalóðinni
- skilið orð yfir klæðnað

Leiðir

Mikilvægt er að byggja upp áhugann og jákvætt viðhorf til tungumálsins með fjölbreyttum kennsluáferðum og skapa aðstæður þar sem nemendur geta notað málið á einfaldan hátt. Hlustun og tal er þjálfað með því að notast við leik, söng, tal, rím, þulur og að lita og teikna. Byrjað er að vinna með ritun einfaldra orða eftir fyrirmynd. Unnið er áfram með grunnorðaforða og ýmis verkefni til þjálfunar í lesskilningi bætast við. Endurtekningar eru mikilvægar sem og að nemendur venjist því að heyra tungumálið notað.

Námsmat

Áhersla er lögð á fjölbreytt og einstaklingsmiðað námsmat. Megintilgangur námsmats er að afla leiðbeinandi upplýsinga um námið og hvernig nemandi gengur að ná settum markmiðum. Mikilvægt er að matið sé byggt á fjölbreyttum aðferðum, að það sé

heildstætt og að allir þættir námsins séu metnir, má þá ekki undanskilja þann munnlega. Það þarf að fela í sér traustar heimildir um hæfni og leikni nemenda, auk þess að meta framfarir þeirra. Matið byggist jafnt á hæfniviðmiðum sem eru sett fram í byrjun hverrar annar þannig að nemendum ætti að vera fullljóst að hverju beri að stefna sem og lykilhæfnipáttum.

Tillögur að námsefni

Right on, vinnubók og kennsluleiðbeiningar.

Season

Ýmis verkefni frá kennara.

Ýmis öpp sem tengjst námsefni.

List- og verkgreinar

Tónmennt

Markmið

Þau markmið sem mest áhersla er lögð á í 3. bekk eru að nemendur:

- þjálfist í söng og raddbeitingu,
- þjálfri rytma og taktskyn,
- læri fjölbreytt sönglög,
- læri mismunandi lengdargildi þagna og nótna (fjórðapartsnótur, áttundapartsnótur, sextándapartsnótur, hálfnótur og heilnótur (ta, tí-tí, ti-ri-ti-ri, t-a, t-a-a-a)),
- læri hreyfisöngva og dansa,
- læri og vinni með söngheiti do re mí fa so la og tí (leiðsögutón niðri),
- hlusti á og vinni með tónlist úr ýmsum áttum,
- þekki alla hljóðfæraflokkana, eiginleika og hljóðblæ,
- læri að greina ólíkar raddir, eiginleika og hljóðblæ,
- læri að greina helstu form (AB - ABA - AABA),
- upplifi tónlist á jákvæðan hátt.

Leiðir

Söngur og raddbeiting

Nemendur syngja ýmis lög og læra með því að beita röddinni á sem eðlilegastan hátt og víkka raddsvið sitt. Sönglög kennd þar sem hugsað er um fjölbreytni, tilefni og tækifæri. Þjálfuð tengsl heyrnar og raddar. Unnið með röddina og raddgerðir.

Hryn og hreyfifærni

Nemendur æfa mismunandi lengdargildi nótna (fjórðapartsnótur, áttundapartsnótur, sextándapartsnótur, hálfnótur, heilnótur og fjórðapartsþögn) og hrynmynstur með

klappi, stappi, hljóðfæraleik og hreyfingu. Æfðir fjölbreyttir hreyfisöngvar og dansar. Leikið er á ásláttarhljóðfæri undir söng og tónlist.

Hljóðheimur

Nemendur skerpa heyrn og athygli með því að hlusta eftir hljóðheiminum umhverfis sig og greina ýmis hljóð úr nánasta umhverfi. Tengsl heyrnar og raddar þjálfuð með hermisöng. Unnið með söngheitin do re mí fa so la og tí (niðri). Nemendur læra um mismunandi eiginleika hljóðfæraflokkana.

Hlustun og kynning

Hlustun er þjálfuð með fjölbreyttri tónlist. Mikið er lagt upp úr að nemendur upplifi hryn og tóna. Unnið með helstu form tónverka (AB - ABA - AABA).

Námsmat

Virkni, vinnusemi og hegðun nemenda metin með símati og lykilhæfni skv. Aðalnámskrá höfð að leiðarljósi. Einstaklingspróf er lagt fyrir að vori þar sem mat er lagt á tónminni, lagvísi og taktskyn ásamt raddprófun.

Tillögur að námsefni

Verkefnahefti sem kennari hefur safnað saman.

Söngtextar teknir úr fjölbreyttum söngbókum

Vefsíða á borð við tonmennt.com

Hlustunarefni frá Menntamálastofnun

Ásláttar- og laglínuhljóðfæri

Ýmis tónlistar-öpp sem þjálfar takt, hlustun og sköpun.

Heimilisfræði

Hæfniviðmið

Hæfniviðmið skv. Aðalnámskrá í heimilisfræði í kafla 21.10 segir „Heimilisfræði fjallar um manninn, líf hans og lífsskilyrði, líkamlegar og andlegar þarfir.“ Grunnskóli Hornafjarðar er heilsueflandi skóli og starfar undir merkjum Grænfánans. Í Heimilisfræðikennslu grunnskólans er tekið mið af þessum stefnum og nemendum kennt að matreiða mat sem hefur góð áhrif á heilsuna. Markmiðið er að nemendur læri grunnfærni í næringarfræði s.s. þekki fæðuhringinn, þekki næringarefni og hlutverk þeirra í líkamanum, geti notað næringarefnatöflur og forrit og geti sett saman máltíðir skv. ráðleggingum Lýðheilsustöðvar.

Í heimilisfræði læra nemendur um sjálfbærni sem er eitt af Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna og einn af grunnþáttum menntunar.

Hæfniviðmið í heimilisfræði skiptast í fjóra flokka og koma til viðbótar sameiginlegum hæfniviðmiðum list- og verkgreina.

Matur og lífshættir

- Þekki og geti flokkað helstu fæðutegundir, fæðuhringurinn,
- þekki áhrif hollrar fæðu á heilsuna,
- átti sig á mikilvægi hreinlætis á öllum sviðum.

Matur og vinnubrögð

- Þekki algeng eldhúsáhöld og tæki og viti hvernig á að nota þau,
- geti farið eftir myndrænum og einföldum skriflegum uppskriftum.

Matur og umhverfi

- Geri sér grein fyrir slysaþættum á heimilinu og kunni að varast þær,
- kynnist helstu hugmyndum um hvernig við getum verndað umhverfið.

Matur og menning

- Geti lagt snyrtilega á borð.

Leiðir

Kennslan fer fram í formi innlagna, með umræðum, sýnikennslu og verklegum æfingum. Nemendur æfa sig í samvinnu, sjálfstæðum vinnubrögðum og frágangi. Nemendur munu nýta sér spjaldtölvur við vinnu sína í heimilisfræði. Nemendur í 3. bekk fá 4 kennslustundir á viku í 8 vikur.

Námsmat

Virkni og vinnusemi nemenda við bóklegar og verklegar æfingar metin með símati. Við gerð á námsmati verður lykilhæfni höfð að leiðarljósi.

Tillögur að námsefni

Heimilisfræði 3

Hönnun og smíði

Hæfniviðmið

Yfirmarkmið með kennslu í hönnun og smíði koma fram í Aðalnámsskrá grunnskóla í kafla 21.11. Sameiginlegt hæfnimarkmið í list og verkgreinum er menningarläsi. Til viðbótar í hönnun og smíði eru handverk, hönnun, og svo tækni og umhverfi. Þau markmið sem mest áhersla er lögð á í 3. bekk eru að nemendur geti:

- Valið og notað nokkur verkfæri sem hæfa viðfangsefni á öruggan hátt
- Dregið einfalda skissu tvívíða teikningu til að útskýra hugmyndir sínar
- Framkvæmt einfaldar samsetningar
- tileinki sér rétta líkamsbeitingu og rétta notkun hlífðarbúnaðar

Í hönnun og smíði fléttast saman sköpun, læsi og sjálfbærni á áþreifanlegan hátt sem hjálpar nemandanum að skilja merkingu hugtakanna.

Leiðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar t.d. innlagnir, sýnikennsla, einstaklingsvinna, hópvinna og verklegar æfingar.

Námsmat

Námsmat fer fram alla veturinn í formi leiðsagnarmats þar sem nemandinn fær stöðuga endurgjöf um nám sitt ásamt ábendingum um það hvernig nemandinn geti bætt sig. Lykilhæfnin er höfð til hliðsjónar í matinu.

Einnig er lögð áhersla á sjálfsmati nemenda þar sem hugað er að þeim þáttum eins og sjálfstæði, vinnusemi, vönduð vinnubrögð, frumkvæði og samskipti

Tillögur að verkefnum

- Torfbær
- Garðurinn minn

Textílmennt

Hæfniviðmið

Sameiginlegt hæfnimarkmið í list og verkgreinum er menningarläsi. Til viðbótar í textílmennt eru eftirfarandi: handverk, aðferðir og tækni; sköpun, hönnun og útfærsla; menning og umhverfi.

Pau markmið sem mest áhersla er lögð á í 3. bekk eru að nemendur geti:

- Unnið einföld verkefni í hópi
- Sagt frá íslensku hráefni og unnið með það á einfaldan hátt
- Notað einfaldar aðferðir greinarinnar og beitt viðeigandi áhöldum

Leiðir

Beytt er fjölbreyttum kennsluaðferðum s.s. samvinna, einstaklingvinna, sýnikennsla og sjálfstæð vinnubrögð nemenda. Stuðlað er að vinnugleði nemandans, sköpun með höndunum og að kynna fyrir honum hlýjan og mjúkan heim textíls.

Lögð áhersla á að nemandinn geti nýtt sér einföldustu aðferðir og vinnulag greinarinnar og notað ýmis heiti og áhöld sem tengjast textílmennt.

Námsmat

Símat er notað við umsögn nemandans, þar sem lykilhæfnin er höfð til hliðsjónar. Við mat í textíl er allt ferlið skoðað en ekki eingöngu lokastykkið.

Tillögur að verkefnum

Nemendur sauma myllu með mismunandi útsaumsaðferðum, búa til myllukarla og poka utan um þá. Verkefni þar sem unnið er með íslensku ullina, þæfing eða karlagerð.

Sjónlistir- Myndmennt

Í Grunnskóla Hornafjarðar er áhersla á list og verkgreinar. Megintilgangur með því námi er að allir nemendur kynnist fjölbreyttum vinnuaðferðum þar sem reynir á verkunnáttu, sköpunarkraft, samhæfingu hugar, hjarta og handar og margar ólíkar tjáningarleiðir.

Jafnvægi á milli bóklegra greina og verklegra gefur nemendum jafnari tækifæri á að finna hæfileikum sínum farveg.

Í myndmennt gefst kennara tækifæri til að samtvinna myndmenntakennsluna með öðrum kennslugreinum. T.d. er gott að æfa heiti litanna á öðrum tungumálum en íslensku, nota stærðfræðihugtök við myndgerð, hált, heilt, hluta... Auðvelt er að nota bókmenntatexta og ljód til að kynna nemendum með það verkefni að þau myndskreyti eða túlki textann. Öll markmið sem unnið er með í bekkjarnámskrá koma fram í kafla 21.2 og 21.6 í *Aðalnámskrá Grunnskóla* sem er aðgengileg á vef Mennta- og menningarmálaráðuneytisins.

Hæfniviðmið

Þau markmið sem mest áhersla er lögð á í 3. bekk er að nemandi geti:

- Gengið frá eftir vinnu sína
- Tjáð tilfinningar, skoðanir og hugmyndaheim sinn í myndverki á einfaldan hátt
- Unnið út frá kveikju við eigin listsköpun
- Fjallað um eigin verk og annarra
- Greint á einfaldan hátt áhrif myndmáls í nær umhverfi nemandans

Leiðir

Unnið með margvíslegar kennsluaðferðir. Munnleg innlögn verkefna. Sýnikennsla. Einstaklingskennsla. Unnið með kveikjur sem nemandinn vinnur svo út frá. Val, hringekjur og uppbot í kennslunni í formi lestrar, listaverkaskoðunar, dans eða einhvers annars. Frjáls sköpun og úrvinnsla nemenda í fyrirrúmi. Tækifæri gefin til að finna sjálfstæðar lausnir á viðfangsefnum þar sem hugmyndaflug fær að njóta sín.

Námsmat

Námsmat fer fram með símati þar sem margir þættir eru metnir. Lykilhæfni er höfð til hliðsjónar matinu. Þættir sem meðal annars er horft til eru vandvirkni, sjálfstæði, iðni og sköpun. Eins eru verkefnin sjálf metin og umgengi.

Tillögur að námsefni/verkefnum

Nemendur vinna með umhverfið sitt og árstíðir. Grunnþættir myndlistar skoðaðir, litufræði tengd listasögu, formfræði og myndbygging. Unnið með skugga. Myndbygging, forgrunnur, miðrými, bakgrunnur unnið með þessi hugtök í málverki. Klippimynd, form og litir.

Litafræði, Chagall, skuggamynd.

Límþrykk. Sjálfsmýnd t.d. með glerlitum á glæru.

Hlustun og túlkun.

Leirmótun: engill og frjálst verkefni. Aðferð við að „líma“ leirinn kennd.

Upplýsinga- og tæknimennt - Tölvur

Námssviðið upplýsinga- og tæknimennt felur í sér; miðlamennt, skólasafnsfræði, tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni. Hugtakið upplýsinga- og miðlalæsi má skilgreina, sem getuna til að greina hvaða upplýsinga er þörf, leita að þeim, leggja á þær gagnrýnið mat, og auka þannig þekkingu sína og nýta með ýmsum miðlum til að ná tilteknu markmiði.

Megintilgangur kennslu í upplýsinga- og tæknimennt er að efla upplýsinga- og miðlalæsi nemenda og hjálpa þeim að öðlast almenna, góða tæknifærni og tæknilæsi. Tæknifærnin felur m.a. í sér getu til að nýta ýmis tæki, tæknibúnað og fjölbreyttar úrvinnsluleiðir, tæknilæsi að nýta tækjabúnað til að afla sér þekkingar og miðla henni, upplýsingalæsi felur í sér hæfni í að afla, flokka og vinna úr upplýsingum á gagnrýninn og skapandi hátt og miðlalæsi felur í sér hæfni til að greina, ná í, meta og búa til miðlaskilaboð. Nemandi þarf að þekkja helstu leiðir að öruggum netsamskiptum og standa vörð um gott siðferði í öllu námi.

Í upplýsinga- og tæknimennt er unnið með grunnþátt menntunar, Sköpun.

Upplýsinga- og tæknimennt fellur einnig undir níunda Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna, Nýsköpun og uppbygging.

Lögð er áhersla á að nýta fjölbreytt gögn, s.s. bækur, búnað, tölvur og margvíslegan hugbúnað til þekkingaröflunar, sköpunar og miðlunar.

Hæfniviðmið

Þau markmið sem mest áhersla er lögð á í 3. bekk er að nemandi geti:

- Skapandi og gagnrýnin hugsun
 - Gert sér grein fyrir að iðulega er hægt að komast að fleiri en einni niðurstöðu við úrlausn verkefna og að læra má af mistökum og nýta það á skapandi hátt.
- Sjálfstæði og samvinna
 - Unnið eftir fyrirmælum og borið ábyrgð á eigin verkefnum og vinnubrögðum þegar við á.
 - Gert sér grein fyrir eigin hlutverki í samstarfi.
 - Tekið jákvæðan þátt í leik og starfi í skólasamfélagi sínu
 - Tekið leiðsögn á jákvæðan hátt..

- Vinnulag og vinnubrögð
 - Gert sér grein fyrir ólíkum aðferðum við notkun á ýmsum tæknibúnaði.
 - Nýtt rafrænt námsefni á einföldu formi til stuðnings við vinnutækni og vinnulag.
 - Sýnt frumkvæði og tekið þátt í samvinnuverkefnum undir leiðsögn.
 - Beitt undirstöðuatriðum í fingrasetningum.
- Upplýsingaöflun og úrvinnsla
 - Nýtt rafrænt og gagnvirkt námsefni.
 - Nýtt upplýsingatækni og forrit við uppbyggingu einfaldra verkefna.
- Tækni og búnaður
 - Notað einfaldan hugbúnað/forrit við myndvinnslu.
 - Notað hugbúnað/forrit við einföld ritunarverkefni og framsetningu tölulegra gagna.
- Sköpun og miðlun
 - Notað hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar á einfaldan hátt.
- Siðferði og öryggismál
 - Farið eftir einföldum reglum um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um siðferðislegt gildi þeirra.

Leiðir

Unnið er með margvíslegar kennsluáferðir. Í grunninn eiga nemendur að kynna þeim tölum, öppum og verkfærum sem skólinn leggur áherslu á og notar til að nálgast markmiðin. Þarna er átt við lausnir eins og Google heimurinn býður uppá og notendaviðmótið sem opnast með því að nemendur fá aðgang að skýjalausnum gegnum xxnotendanafn@skolapostur.is. Í gegnum margvísleg verkefni öðlast nemendur færni í að nýta sér þennan notendaheim. Einnig bjóða I-pad og I-mac tölur upp á margvíslega möguleika til sköpunar í margskonar verkefnum.

Námsmat

Áhersla er lögð á fjölbreytt og einstaklingsmiðað námsmat sem fer fram með símati. Lykilhæfni er höfð til hliðsjónar matinu. Þættir sem meðal annars er horft til eru þrautseigja, sjálfstæði, iðni og sköpun. Eins eru verkefnin sjálf metin og samvinna.

Tillögur að námsefni/verkefnum

- Margvísleg ritunarverkefni í google docs
- Sjálfsmynd í google drawings
- fingrasetningaræfingar
- Forritunaröpp - Codespark, Code.org, Move the box ofl.
- Upplýsingaöflun í tengslum við verkefni í öðrum námsgreinum.

Skólaíþróttir og sund

Íþróttir

Hæfniviðmiðin í skólaíþróttum eru fjögur, þessir þættir eru:

- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
- Félagslegir þættir
- Heilsa og efling þekkingar
- Öryggis og skipulagsreglur

Hér að neðan eru svo markmiðin sem fylla þessa fjóra flokka.

Þau meginmarkmið sem áhersla er lögð á í 3. bekk er að nemendur:

- eflist í almennum þroska, s.s. skyn-, hreyfi-, líkams- og fagurþroska. Ásamt félags-, tilfinninga- og siðgæðisþroska,
- fái tækifæri til að sinna leik- og hreyfiþörf sinni,
- fái tækifæri til að örva hugmyndaflug sitt og efla samvinnu við aðra nemendur,
- læri að fylgja reglum,
- fái skilning á mikilvægi reglubundinnar hreyfingar
- læri fjölbreytta leiki
- kynnist fjölbreyttum íþróttagreinum.
- geti gert æfingar sem reyna á þol
- sýnt einfaldar hreyfingar sem reyna á lipurð og samhæfingu
- sýnt nokkra boltafærni og tekið þátt í mismunandi boltaleikjum
- skilið skipulagshugtök í skólaíþróttum og farið eftir leikreglum
- útskýrt líkamlegan mun á kynjunum

Leiðir

Kennsla fer fram í íþróttasal, Báranni og úti á íþróttavelli. Leitast er við að ná til allra með einum eða öðrum hætti með markvissum og fjölbreyttum æfingum og leikjum. Stuðlað er að leikgleði og samvinnu. Lögð er áhersla á að nemandi kunni fjölbreytta leiki og hafi kynnst mismunandi íþróttagreinum ásamt því að kynnast heitum á áhöldum og hugtökum sem tengjast íþróttum.

Námsmat

Námsmat fer fram með símati þar sem lykilhæfni er höfð til hliðsjónar. Áhersla er lögð á fjölbreytt og einstaklingsmiðað námsmat þar sem eftirfarandi atriði eru höfð til hliðsjónar við einkunnargjöf:

- hvernig tekur nemandi tilsögn kennara,
- hvernig er ástundun, virkni og vinnusemi nemandans,
- hvernig tekst nemandi að vinna með reglur og samskipti við aðra.

Við námsmat gildir hegðun, ástundun og virkni.

Tillögur að námsefni

Æfingar og leikir með ýmsum áhöldum, helstu íþróttagreinir og Glíma - þjóðariþrótt Íslendinga.

Sund

Hæfniviðmið

Hæfniviðmiðin í skólaíþróttum eru fjögur, þessir þættir eru:

- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
- Félagslegir þættir
- Heilsa og efling þekkingar
- Öryggis og skipulagsreglur

Hér að neðan eru svo markmiðin sem fylla þessa fjóra flokka.

Þau meginmarkmið sem áhersla er lögð á í 1. bekk er að nemendur

- Virði umgengisreglur sem gilda í sundlauginni og tileinki sér helstu samskiptareglur sem þar gilda,
- Þjálfari með sér og öðlist jákvætt viðhorf til æfinga og leikja í vatni,
- taki þátt í æfingum, með og án áhalds, sem tengja saman mismunandi sundhreyfingar,
- Þjálfist í mismunandi sundaðferðum.
- Geti synt 12m skriðsund
- Geti synt 12m bringusund
- Geti synt 12 m skólabaksund með eða án hjálpartækja
- Geti kafað eftir hlut á 1m dýpi

Leiðir

Sundkennsla fer fram í sundlaug Hafnar.

Kennsla fer þannig fram að kennari miðlar þekkingu með undirstöðuatriðum hvernar sundaðferðar þ.e.a.s. sýna, æfa, leiðbeina og endurtaka.

Námsmat

Námsmat fer fram með símati þar sem lykilhæfni er höfð til hliðsjónar. Áhersla er lögð á fjölbreytt og einstaklingsmiðað námsmat þar sem eftirfarandi atriði eru höfð til hliðsjónar við einkunnargjöf:

- hvernig tekur nemandi tilsögn kennara,
- hvernig er ástundun, virkni og vinnusemi nemandans,
- hvernig tekst nemandi að vinna með reglur og samskipti við aðra.

Við námsmat gildir hegðun, ástundun og virkni.

Tillögur að námsefni

Æfingar og leikir með ýmsum áhöldum. Skólasund (kennarahandbók), námsgagnamappa í skólasundi fyrir 1.-10. bekk. Sundleikir, handbók fyrir kennara.